

CORONACRISIS

**Virusellende zet
sluizen open voor
digitale fraude**door Ruben Eg
en Bart Mos**AMSTERDAM** • Met de coronacrisis nam het aantal valse betaalverzoeken via sms of WhatsApp schrikbarend toe. Wie betaalt, is dat geld kwijt en loopt vervolgens ook nog het risico helemaal kaalgeplukt te worden.De meeste slachtoffers van oplichting waarin een fraudeur zich voordoeft als familielid dat even geld nodig heeft, zijn ouder dan 50 jaar en vrouw.
FOTO 123RF

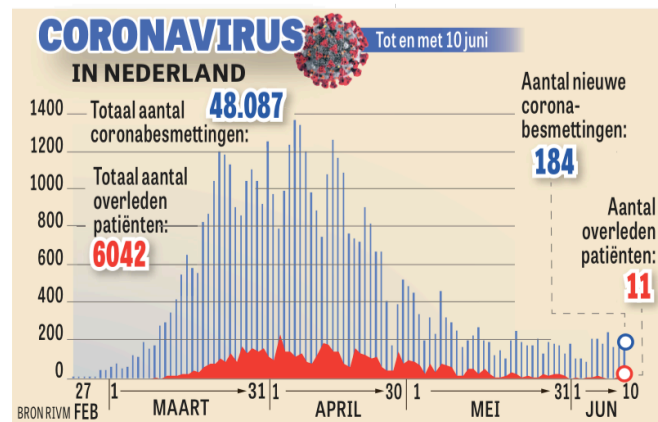
Volgens de Belastingdienst worden oplichters mogelijk aangespoord door de huidige crisissituatie, waarbij velen vanuit huis werken en de hele dag zijn aangewezen op digitale contacten. Daardoor zou minder argwanend gekeken worden naar betaalverzoeken die op de smartphone binnenkomen.

Verdrievoudiging

De 40.000 meldingen van nep-aanmaningen namens de Belastingdienst in één maand tijd (een verdrievoudiging ten opzichte van vorig jaar) hangt ook samen met het aangifteseizoen, een periode waarin de Belastingdienst gewoonlijk meer in het nieuws is, stelt Henk Hendriks, als directeur van DataCenter Services verantwoordelijk voor alle digitale systemen bij de fiscus.

„In een normale week krijgen we hier zo'n 2000 meldingen van nep-aanmaningen binnen en ieder jaar zien we rond de aangiftestdatum een toename van pogingen tot oplichting met gebruik van de naam van de Belastingdienst. Maar de golf van valse sms'jes was dit jaar ongekend hoog. In sommige weken waren er meer dan 12.000. Dat vinden we heel zorgelijk”, vertelt Hendriks. Zijn dienst heeft de verwerking van de meldingen en het doorgeleiden daarvan naar telecombedrijven en banken om telefoonnummers en bankrekeningen te blokkeren moeten automatiseren, omdat ze handmatig tekort kwamen.

Het is volgens Hendriks niet bekend hoeveel mensen daadwerkelijk besluiten

Na SMS-VAL ook nog kaalgeplukt

geld over te maken omdat zij denken met de fiscus te maken te hebben. „Maar als deze methode niet zou werken, waren criminelen er al lang mee gestopt. Kennelijk loont het de moeite, helaas”, zegt hij. Overigens zijn men-

zich in die gevallen via een bericht op met name WhatsApp, maar ook via sms of Facebook voor als zoon of dochter met een nieuw telefoonnummer en financiële nood. Moeder, vader of partner trapt in het trage omdat er bijvoorbeeld een portretfoto en persoonlijke ontboezemingen van een dierbare van internet zijn geplukt. Ook worden smoesjes aangedragen waarom er niet even kan worden gebeld, bijvoorbeeld door slecht bereik of een reis in een stiltecoupé in de trein.

Zo ontving de Fraudehulpdesk in de eerste vier maanden van dit jaar al meer meldingen over 'hulpvraagoplichting' dan in heel 2019. De meeste slachtoffers van oplichting, waarin een fraudeur zich voordoeft als familielid dat even geld nodig heeft, zijn ouder dan 50 jaar. Acht van de tien slachtoffers zijn vrouw.

Ook bij de politie is het aantal aangiften van deze manier van fraude in deze maanden explosief gestegen. Sinds het eind april mogelijk werd om online aangifte te doen van deze internetoplichting, nam het aantal aangiften toe van 300 naar 700 per week.

Slachtoffers krijgen hun geld bij deze oplichting niet terug, omdat zij ertoe zijn bewogen zelf een bedrag over te maken. De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) was juist aan het begin van de lockdownperiode een reclamecampagne gestart om mensen voor whatsappfraude te waarschuwen. De Fraudehulpdesk gaat nu nog

eens extra via sociale media waarschuwingen en voorlichting verspreiden. De Betaalvereniging adviseert nooit geld over te maken zonder iemand te hebben gesproken en herkend. „Dat kan simpelweg via de

knop voor een directe spraak- of videoverbinding in de meeste chatapps”, stelt de instelling. Ook wordt gewaarschuld je niet te laten opjagen: „Hoge druk en sterk aandringen om snel te betalen in een

tekstbericht is vrijwel altijd een teken van bedrog.” De Belastingdienst laat weten nooit per sms, WhatsApp of e-mail over een betalingsachterstand te berichten, maar dat altijd per brief te doen.

BIJVANGST: 'SPECTACULAIRE DALING' ANDERE ZIEKTES

door Arianne Mantel

AMSTERDAM • De maatregelen die zijn genomen tegen het Covid-19-virus hebben indirect ook geleefd tegen andere veelvoorkomende besmettelijke ziektes. „Een opmerkelijke bijvangst van corona is dat de zeer ernstige ziekten hersenvliesontsteking en bloedvergiftiging enorm zijn afgenomen”, vertelt Nina van Sorge, hoofd van het Nederlands Referentie-laboratorium voor Bacteriële Meningitis. Vooral in de maanden april en mei zijn er nauwelijks gevallen van hersenvliesontsteking (meningokokken) geregistreerd. „Zo waren er in maart nog zestien gevallen van meningokokken en in april en mei respectievelijk drie en vier. Bij de pneumokokken, een luchtweginfectie die tot ernstige ziekten kan leiden zoals hersenvliesontsteking, registreerden we tot 85 procent minder gevallen in april en mei ten opzichte van

Moleculair microbioloog Nina van Sorge.

dezelfde maanden vorig jaar”, zegt de moleculair microbioloog Van Sorge, die verbonden is aan het Amsterdam UMC. Ze concludeert: „Dit kan niet komen doordat men de zorg mijdt, want dat doen mensen echt niet bij zulke ernstige ziektes. De grootste impact komt door de hygiënemaatregelen en de sociale distancing. Ook andere Europese landen zien dit effect. Het zijn spectaculaire dalingen.” Ook het aantal kinderziekten is met tiendu-

zenden gevallen afgenomen. Uit gegevens van het Nivel blijkt dat er in vergelijking met voorgaande jaren veel minder buikgriep, oortontsteking, oogontsteking, kinkhoest en krentenbaard voorkomt. Kinderarts-epidemioloog Patricia Bruijning van het UMC Utrecht: „Dat zijn allemaal virussen en bacteriën die van mens op mens overgaan, net zoals corona. Door de afstandsmaatregelen en de sluiting van scholen en kinderdagverblijven is er duidelijk minder overdracht geweest.” Dat bevestigt kinderarts Jan Peter Rake van het UMC Groningen: „Alle kinderartsen hebben minder kinderen gezien in de afgelopen maanden dan 'normaal'. Enerzijds doordat kind/ouders minder snel naar de huisarts gaan en huisartsen terughoudender zijn met doorverwijzen. Dat heeft in enkele gevallen wel ook tot late onderkenning van serieuze ziekten geleid.”

JASPER CILLESSEN ONTSPRINGT VIRUSDANS IN BESMETTINGSHAARD

'IK VOELDE ME SUPER EENZAAM'

De 'biologische bom' kwam op 19 februari in Milaan tijdens het Champions League-duel Atalanta-Valencia tot ontploffen. En Jasper Cillessen (31) was er in dé coronabrandhaard van Europa bij. De return – zonder publiek op 10 maart – kwam mede in het nieuws, doordat Atalanta-coach Gian Piero Gasperini achteraf positief bleek. Veel ploeggenoten en stafleden van Cillessen raakten besmet met Covid-19. De doelman van Oranje, die vrijdagavond de competitie hervat tegen Levante, ontsprong de dans en doet zijn verhaal.

door Mike Verweij

'Naar omstandigheden gaat het goed”, zegt Cillessen. Hij is gezond en staat te popelen om weer te keepen. „Op het moment dat we weer begonnen met trainen, kregen we een antistoffentest, waaruit bleek dat ik het virus nog niet heb gehad.”**Welk gevoel bekruipt je als je hoort dat het coronavirus zich in San Siro op grote schaal heeft verspreid?** „Op het moment zelf heb ik er niet zo over nagedacht, maar als je er achteraf over leest, schrik je wel.”**Valencia gaf in een statement aan boos te zijn op Gasperini, omdat de trainer van Atalanta tijdens de return besmet was en veel mensen in gevaar heeft gebracht. Voel jij die boosheid ook?**

„Boos is niet het goede woord, maar het is wel apart dat hij met het virus gewoon op de bank zat. Hij kan hebben gedacht dat hij alleen een verkoudheid had, maar in die periode was het wel zo slim geweest om even te testen. Het siert hem wel dat hij nu het boetekleed aantrekt en zegt dat hij destijds besmet was. Dat had hij ook niet kunnen doen.”

Wat dacht je toen je van de ene na de andere besmetting binnen de club op de hoogte werd gesteld? „Je denkt vooral: wat gebeurt hier allemaal? Maar echt bang voor mezelf ben ik niet geweest.”**Hoeveel spelers en stafleden zijn er uiteindelijk besmet geraakt?** „Ik las ergens dat er binnen de club 25 mensen het virus hebben gehad, maar in de spelersgroep volgens mij zes of zeven.”**Je ouders zijn je trouwste fans. Waren zij ook in het****stadion?**

„Ze waren niet in Milaan, maar tijdens Valencia-Atalanta wel hier in de stad. Gelukkig hebben zij geen besmetting opgelopen. Een kleine maand later bleek mijn omaatje in Nederland wel besmet.”

Dat is schrikken...

„Nogal, want de moeder van mijn vader is niet meer de jongste. Ze kreeg de dag na haar 88e verjaardag heel hoge koorts en is naar het ziekenhuis gebracht. Na twee weken mocht ze gelukkig weer naar huis. Ze is nu weer thuis, klachtenvrij.”

Wat spookt er allemaal door je hoofd als je oma zo ziek is?

„Ik was vooral heel bang dat ze het niet zou redden en ik in dat geval door de lockdown in Spanje niet naar de uitvaart zou kunnen. Daarom hoopte ik ook dat mijn ouders gespaard zouden blijven. Normaal zit je op twee uur'tjes vliegen afstand, nu kun je niet meer met een vliegtuig. Ik voelde me super eenzaam.”

Hoe heb jij de thuisquarantaine beleefd?**APPJE NAAR KOEMAN**

Als geen ander beseft Jasper Cillessen dat Ronald Koeman door het oog van de naald is gekropen, nadat die hartproblemen kreeg. „Een of twee dagen daarvoor liep het bij een bekende van ons niet goed af. Hij was iets jonger dan mijn ouders, de trainer van mijn neef, die in het bos ging mountainbiken en dat helaas niet kan naverellen. Pluk de dag”, aldus Cillessen die net als veel andere internationals een whatsappbericht naar Koeman stuurde om hem sterkte en succes bij zijn herstel te wensen.

Ronald Koeman
FOTO HOLLANDSE HOOGTE**'Als je er achteraf over leest, schrik je wel'**Jasper Cillessen raakte in tegenstelling tot veel clubgenoten niet besmet met corona, nadat Atalanta-coach Gian Piero Gasperini (links) na de wedstrijd positief werd getest.
FOTO'S HOLLANDSE HOOGTE, EPA

„Sinds anderhalf jaar ben ik weer single, dus ik voelde me letterlijk alleen. En opgesloten, want we mochten de eerste drie weken niet eens naar buiten om boodschappen te doen. Gelukkig had ik een grote voorraad in huis en stonden er in de

koelkast nog volop maaltijden die mijn moeder het weekende daarvoor voor me had gemaakt.”

Had je uiteindelijk genoeg eten en drinken in huis?

„Nee. En daarom heb ik contact met de club opgenomen. Ik mocht boodschappen doen, maar wel met een mondkapje op en handschoenen aan. De handschoenen die ik normaal als keeper aan heb, zitten een stuk beter. Daarna heeft Valencia overigens voor een maaltijdbezorgservice gezorgd.”

Waarom merkte je dat de lockdown in Spanje veel strenger was dan in Nederland?

„Mijn ouders gingen in Nederland gewoon elke dag een stukje wandelen. Maar ik mocht hier beslist mijn huis niet uit. Ja, naar de supermarkt. Maar het was zelfs zo dat je werd beboet als je niet naar de dichtstbijzijnde winkel ging.”

voetbalbond rond om te kijken of alle regels worden nageleefd. Als we de fitnesszaal of de medische ruimte inlopen, krijgen we van hem maskers aangereikt. En bij aankomst bij de club wordt onze temperatuur gemeten. Rondom het trainingsveld staan allerlei ontsmettings-sprays en -gels.”

Hoe vaak per week worden jullie getest?

„Sinds we weer trainen gemiddeld één keer per week, in totaal nu een keer of zes, zeven. Het is nu de bedoeling dat we 48 uur voor een wedstrijd worden getest.”

Welke maatregelen golden er, nadat de training voorzichtig weer werd opgestart?

„Er loopt elke dag een soort politieagent van de

Is de test echt zo vervelend als mensen zeggen?

„Ik ben er inmiddels wel aan gewend. Prettig is anders. Maar het hoort erbij.”

'Herstel Depay indrukwekkend'

Jasper Cillessen is onder de indruk van, maar niet verbaasd over de snelle revalidatie van Memphis Depay. „Ik heb vanaf dag één gezegd dat als iemand het mentaal en fysiek aan zou kunnen, het Memphis wel was. Als hij zegt dat hij iets doet, dan doet hij het ook. Memphis gaat door een stenen muur heen als het moet”, lacht de international. „Zijn herstel is indrukwekkend en geeft ook wel aan wat voor een type mens hij is: een absolute winnaar”, aldus de keeper die mede door de terugkeer van Depay beaamt dat het jaar uitstel van het EK Oranje niet slecht lijkt uit te komen.